

Seminarieret. Det kunde faa være, som det har været hidtil, at dersom der var en Elev, som ikke kunde naa til at faa Eksamens anden Del efter et Aars Forløb, kan han faa Lov til at blive paa Seminarieret et Aar til. Det har hidtil været saaledes, at naar en Seminarist ikke kunde tage sin Eksamen efter 3 Aars Forløb, fik han det Raad at forlade Eksamen og gaa en anden Vej, eller ogsaa blev det henstillet til ham, om han vilde blive et Aar til, men i ethvert Tilfælde anser jeg det for heldigt, at han bliver helt færdig, inden han forlader Seminarieret.

§ 6, som vi kunne kalde Eksamensparagraffen, indeholder jo flere Stykker, og jeg skal kun holde mig til § 6 c. Deri staar — jeg skal med den højtærede Formands Tillæbelse oplæse det —: „Prøven i praktisk Færdighed skal altid aflægges i Seminarierets Døvelsskole.“ — Det billiger jeg. — Dernæst staar der: „Denne Prøve kan det tillades at tage om for sig,“ det billiger jeg ogsaa, men dernæst staar der, at den paa-gældende ikke kan ansættes som Enelærer, før han har taget Prøven med mindst Godt, og det billiger jeg ikke. Jeg tror i det hele, at man er i Færd med at lægge for megen Vægt paa praktisk Færdighed; man kan ikke forlange, at et Menneske paa 19—20 Aar skal vise Færdighed i at undervise. Siden jeg blev Medlem af Rigsdagen, har jeg hele Tiden maattet holde Stedsfortræder, og jeg skal sige, at naar jeg ved Valget af en saadan ser de vedføjede Attester, tager jeg kun lidt Hensyn til, hvorledes den vedkommendes Karakter er i praktisk Færdighed, men meget Hensyn til de andre Karakterer for Kundskaber; thi naar man skal meddele andre Kundskaber, maa man selv have Kundskaber; men det er ikke nødvendigt, at han allerede skal være øvet i at meddele dem; det har man hele Livet for sig til at øve sig i. Jeg ved sikkert efter henved 40 Aars Erfaring, at det, som man lærer i Skolen med Hensyn til at undervise, er mindre værd, paa mange, ja de fleste Omraader end de Kundskaber og den naturlige Livlighed, ethvert ungt Menneske har, naar han begynder. Da jeg første Gang skulde tiltræde mit Embede, meldte jeg mig hos min foresatte, Provsten; den gamle Mand gav mig det Raad: Pas paa, at De ikke prøver paa at overlæsse Børnene med Kundskaber. Jeg blev forbavset, jeg saa nærmest paa den ene Side af Sagen. Det var det eneste Raad, jeg har faaet af Tilhøret; men det var ogsaa et godt Raad; det hjalp mig til at se paa en anden Side af Sagen, Opdragelsen. Der var Hensynet til Børnenes Anlæg og deres Stilling i Skolen og Hjemmet, som

maa tages med i Betragtning, dersom man vil udøve en god Indflydelse paa Børnene. Man maa ikke betragte Børnene som smaa Kar, der blot skulle fyldes, man skal betragte dem som levende Mennesker, saa at det gælder om at paavirke deres Sind og Vilje, for at de siden i Livet kunne tage fat paa, hvad der er godt. Jeg tillægger altsaa ikke det, som her kaldes praktisk Færdighed, saa overmaade stor Betydning. Jeg vil i alt Fald have, at, hvis der skal staa noget, saa skal der ikke staa, at det er nødvendigt at have Karakteren Godt i praktisk Færdighed for at blive Enelærer, men i ethvert Tilfælde kun Karakteren Temmelig godt. Thi er der Anlæg og de nødvendige Kundskaber, saa skal Erfaringen nok komme. Jeg skelner i det hele taget altid meget skarpt mellem det at være blot Lærer, at være blot en Lærer, som skal meddele Kundskaber, og saa det at være Opdrager. Til det at være blot Lærer hører der at have Kundskaber, som man skal meddele andre, og saa Færdigheden, den praktiske Færdighed til at kunne meddele disse Kundskaber til andre. Men til at være Lærer i bedste Forstand hører Opdrageranlæg, Anlæg til i det hele taget at kunne vinde og lede Børnene efter sin Vilje, og det er undertiden mere værd end alle Kundskaber, stont jeg naturligvis tillægger Kundskaberne stor Betydning. Den omtalte Bestemmelse finder jeg derfor meget uheldig. Det er heldigt, at Prøven kan tages om; men jeg finder, at det er meget uheldigt, at der er tillagt den saa stor Betydning, som hidtil har været Tilfældet. Det er særlig Prøven i praktisk Færdighed, der har været Skyld i, at saa mange Seminarister ere slaaede ihjel, for at bruge et almindeligt Udtryk, ved de sidste Aars Eksamener.

Til § 6 e har jeg ogsaa en Bemærkning at gøre. Den angaar Bestemmelsen om Kirkesang, Orgelspil, og Gymnastik og Karakteren deri. Der vilde jeg helst have, at disse tre Fag ikke skulde have Indflydelse paa Hovedkarakteren, og at det ikke er nødvendigt, at den, som skal tage Seminaristeksamen, skal tage disse tre Prøver samtidig, men maa have Tillæbelse til senere at tage Eksamen deri. Det er nemlig en Kendsgerning, at der er mange unge Mennesker, som have udmærkede Anlæg for Lærergerningen, men ikke have Anlæg for Sang. Vi trænge til mange Lærere i Danmark, som ikke behøve at være Sanglærere, saaledes i Købstæderne og paa Landet, hvor der er mere end en Lærer, der behøve de ikke at have Sang. (Th. Nielsen; ogsaa ved Neal- og Høstoler). Sa, ogsaa ved